

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Præsentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

SUMMARIUM.

1. Omnes illegitimè nati irregulares sunt, nisi ab Ecclesiastico Principe legitimètur, vel illegitimus religiosus fiat.
2. Ad Prælaturam autem, vel curam animarum extra, aut intra Ordinem promoveri non possunt.
3. Ordinum mendicantium Prælati dispensare possunt ad prælaturas intra Ordinem consequendas.

NOTANDUM I. Omnes illegitimè nati, non tantum spurij, (seu ex damnata copula orti) sed etiam naturales, (siue nati ex simplici fornicatione) irregulares sunt, vt ad ordines, etiam minores, promoveri non possint, absque dispensatione. Ita hîc, iun. c. 1. eod. in 6. & dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 5. & videri debet Host. hoc tit. §. Quæ est causa, Rebuffus in praxi benefic. tit. de dispens. super defectu natalium.

Excipitur I. Nisi ab Ecclesiastico Principe, videl. à Papa, vel ab ipso potestatem habente legitimatus sit, tum ad ordines etiam ascendere potest. Non sufficit autem Principis secularis, vid. Imperatoris, aut Regis legitimatio: cum ea ad ciuilia tantum iura, non item ad ecclesiastica se extendat: sicuti nec vice versa Sum. Pontifex sibi in temporalibus non subditos ad ciuilia iura & officia legitimare solet. Quia sicuti officia ecclesiastica à ciuilibus diuersa sunt, ita & potestates discretæ esse debent, vt docuit Nicolaus I. in epist. ad Michaëlem Imperatorem, prope finem. Vide, quæ dixi lib. 5. Th. mor. tr. 10. p. 3. c. 5. n. 16. & quæ infra dicam c. 1. eod. tit. in 6.

Excipitur secundò: Nisi illegitimus Religiosus fiat. Nam Religiosi, eo ipso quòd vota in Religione approbata ediderunt, ad sacros Ordines dispensati censentur. Imò etiam ad vtendum ordinibus susceptis: Tametsi enim illegitimos, quamuis dicant se Religionem ingressuros, Episcopi ordinare non soleant ante professionem (quamuis in casu isto, postulante causa, dispensare fortasse possint, secundum Hostiens. hoc tit. n. 8.) si tamen illegitimi, absque dispensatione ordi-

nati fuerint, ac postea professi, probabile est maculam aboleri, vt celebrare possint, argum. c. 1. d. 56. iun. Gl. & docet Sanchez lib. 5. moral. c. 5. n. 10. contra Sairum in thesauro lib. 6. c. 11. n. 3. Cum enim illegitimè nato, si religiosus factus sit, ordines suscipere concessum sit, cur non etiam susceptis vti? Cum id faciliorem concessionem habeat, vt dixi lib. 5. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 9.

Cæterum ad prælaturam illegitimè natus promoveri non potest, vt habetur hoc c. Sed neque ad curam animarum extra, aut intra Ordinem, c. vlt. eod. tit. Sed alia officia, seu administrationes ordinis, etiam prioratum claustralem, qui ad nutum Superioris auferri potest, illegitimè natis Religiosis conferri possunt, vt colligitur ex iuribus citatis, & docet Nauar. Consil. 6. de filiis Presbyterorum, n. 6. edit. 2. Sairus loc. cit. Sanchez. n. 16.

Præterea Ordines Mendicantium Apostolicum priuilegium habent, vt eorum Prælati in Capitulo Generali, aut Prouinciali cum illegitimè natis dispensare possint ad Prælaturas intra Ordinem consequendas, vt videre est apud Rodriq. tom. 1. regul. q. 13. a. 6.

CAPITVLVM II.

Præsentiam.

PARAPHRASIS.

Robertus Presbyter, ex sacerdote illegitimè natus, impetrauit ab Alexandro III. Pontifice capellaniam in Ecclesia, in qua pater eius beneficium habuerat, in postulatione id ipsum reticens. Hoc cognito, rescribit Papa, non obstantibus prioribus Papalibus literis, Robertum à capellania amouendum esse.

SUMMARIUM.

1. Filius clerici illegitimè natus non potest obtinere beneficium in ecclesia, in qua pater ex officio ministravit, vel beneficium

Y y cium

- ciam habet, aut habuit, nec pensiones habere super fructibus paterni beneficij.
2. Religiosus illegitimus non potest in seculari ecclesia ex officio v. g. vt parochus aut Vicarius ministrare, in qua pater eius beneficium habet, vel habuit.
 3. Filius illegitimus non potest in Religionem seu monasterium, in quo pater eius professus est, ipso vivente suscipi.
 4. Prohibet Trident. ne in fraudem huius constitut. resignationes reciproca fiant in fauorem filiorum à parentibus clericis.
 5. Litera papales subrepticia sunt, presertim beneficiales, si impetratae sunt tacita veritate, quae si cognita fuisset Pontifici, gratiam non fecisset, aut beneficium non contulisset, vel conferri mandasset.
 6. Papa facilius dispensat cum filio Sacerdotis, vt post ipsam ministret in eadem ecclesia, quam vt simul cum patre.

NOTANDUM I. Filius Clerici illegitimè natus non potest obtinere beneficium in ecclesia, in qua pater ex officio ministravit. Id verò expressius definitum est in Concil. Trident. sess. 25. c. 15. de reform. Vt non liceat filio Clerici illegitimè nato in ecclesia, vbi eius pater beneficium aliquod ecclesiasticum habet, aut habuit, quodcunque, etiam dissimile beneficium obtinere, nec quoquo modo ministrare: sed nec pensiones habere super fructibus beneficij, quod pater eius obtinuit. Ratio constitutionis affertur in eod. c. 15. vt paternae incontinentiae memoria ab Ecclesijs, seu locis DEO sacratis longissimè arceatur.

Sunt autem diligenter attendenda verba Constitutionis, vt ultra ea extensio non fiat in materia pœnali. Primò itaque ad hanc inhabilitatem requiritur: quòd sit filius clerici, non ex matrimonio legitimo natus. Quòd si ante clericatû patris ex fornicatione susceptus sit, etiam comprehendetur hoc decreto. Neque iuuat, tamen si illegitimè natus à Pontifice legitimatus sit; nisi etiam

hæc inhabilitas expressè sublata fuerit, vt docet ex communi Sairus in thesauro lib. 6. c. 9. n. 30. Nam etiam post legitimationem manet incontinentiae paternae memoria, quæ locum sacrum dedecet, vt leges apud Gallemart in remiss. super cit. c. 15. Trident.

Sed QUÆRITUR primò: Vtrum etiam Religiosi comprehendatur, si ex clericis illegitimè nati sint? Negat absolute Sairus apud Ioann. Gallemart in remissionibus super cit. c. 15. Respondeo & dico I. Religiosus illegitimè natus non potest in ecclesia seculari ex officio ministrare v. g. vt parochus, aut Vicarius in qua pater eius beneficium habet, vel habuit. Nam cap. huius atque Concilij Trident. constitutio generalem de omnibus illegitimè natis presbyterorum filijs, siltrem in ordine ad seculares ecclesias, prohibitionem continet. Accedit, quòd eadem ratio vrgeat, vt paternae incontinentiae memoria à locis sacris aboleatur.

Dico II. Filius illegitimè natus, in Religionem, seu Monasterium, in quo pater eius professus est, ipso vivente suscipi non potest. Ita statuit Gregor. XIV. in Bulla, quae incipit: *Circumspecta*, apud Quarantam in summa Bullarj, ver. Monasteria. Inde autem per contrarium sensum colligi videtur: Si pater mortuus sit, suscipi posse in eandem Religionem seu Monasterium. Quia, vt Rodriq. notauit tom. 1. Regul. q. 13. a. 6. Alex. III. in hoc c. & Trident. Concilij intentio non fuit restringere illegitimis libertatem Religionem ingrediendi, eò quòd Patres eorum, quamuis sacerdotes, in eodem Monasterio vel Religione professionem ediderint.

QUÆRITUR secundò: Vtrum dictis constitutionibus comprehendatur etiam nepos ex filio illegitimo clerici legitimè vel illegitimè natus, quòd ex officio ministrare non possit in ecclesia, vbi eius pater beneficium habet, vel habuit. De hac re diuersae Cardinal. declarationes, & contrariae DD. sententiae extant. Sed probabilius negatur. Quia in constitutione pœnali, & odiosa, qualis hæc est, appellatione filiorum non

com-

comprehenduntur nepotes, uti dixi etiam lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 14. n. 5.

Alterum REQUISITUM est. Quod pater beneficium habeat, vel habuerit. Unde colligitur primò: Si filius etiam illegitimè natus, in aliqua ecclesia beneficiat⁹ fuerit, ac mortuus sit, vel resignarit, posse patrem eius in eadem beneficio succedere, non obstantibus dictis constitutionibus, quippe quæ extendi non debent ultra casum expressum. Accedit, quod alia sit ratio in filio succedente patri: quia filius quodammodo representat patrem, ideòque paternæ incontinentiæ memoriæ continuat. Quæ ratio non ita locum habet in patre comparatione filij illegitimi. Ita ex communi docet Nicol. Garcias p. 7. c. 3. n. 28. Nauar. lib. 1. conf. 9. & 10. hoc tit. edit. 2. Simul tamen non possunt pater & filius in eadem ecclesia ex officio ministrare, uti apertè ex Trid. Concil. colligitur. Quare si filius iam obtineat in ecclesia beneficium, pater eius admitti non potest, uti etiam Cardinal. declararunt cit. c. 15. n. 4.

Colligitur secundò. Si pater in ecclesia intitulatus non fuit, sed ut Capellanus, vel Cooperator amobilis inseruiuit, posse filium eius illegitimè natum in eadem ecclesia beneficium acquirere. Ita Cardinales declararunt apud Garciam loco cit. n. 72. Simul tamen permittendum non est, ut pater & filius quomodocunque ministrent ex officio & obligatione, tamen si pater intitulatus non sit. Sed ex deuotione, aut ad stipem promouendam nihil impedit eos simul celebrare: vel vnum ita celebrare in ecclesia, ubi alter beneficiatus est, sicuti ex probabiliore docet Garcias n. 70.

Colligitur tertio: Si pater pensionem tantum in ecclesia habuit, quam in alterum transferre concessum sit, quod eam filio cedere possit: quia pensio non est beneficium. Ita ex communi Azor tom. 2. lib. 8. c. 7. q. 7. Garcias cit. c. 3. n. 34. De hoc tamen merito dubitari potest, si pensio spiritualis sit, seu ex spirituali ministerio proueniens, iuxta ea, quæ dixi lib. 4. tr. 2. c. vlt. n. 1.

Sed QUÆRITVR I. Quid si pater in aliqua

Ecclesia intitulatus nullos redditus habuit, sed tantum sedem ac locum v. g. Canonici, potestne eius filius illegitimus in eadem Ecclesia beneficium, aut pensionem aliquam consequi? Respondetur negatiuè ex Cardinal. declarat. apud Garciam n. 66.

Quæritur secundò. Quid si pater intitulatus fuit in Ecclesia, sed possessionem nunquam est assecutus, quia prius resignauit. Respondetur ex eodem Garcia n. 55. Gallemart. cit. c. 15. n. 4. §. Non sunt, & n. 6. posse filium in eadem Ecclesia institui. Quia non plenè censetur beneficium in Ecclesia consecutus. Sed vice versa si pater possessionem beneficij, quamuis non pacificam, & sine titulo legitimo acquisierit, tum filius in eadem Ecclesia ex officio ministrare non potest, uti ex Cardinal. declarat. refert idem Garcias n. 59.

Quæritur tertio: Quid si pater intitulatus fuit, & possessionem beneficij assecutus, tamen nunquam in eo ministrarit? Respondetur, Filium eius in eadem Ecclesia deservire, aut beneficium consequi non posse: quia pater eius beneficium consecutus censetur: ideòque obstat Constitutio Trident. Ita Cardinales apud Gallemart n. 4. in fine, Garciam n. 56. 57.

Tertium REQUISITUM. Ut beneficia, seu officia in eadem Ecclesia sint. Sin autè in diuersis ecclesijs v. g. parochialibus, quarum vna est vnita alteri, tanquam filia matri, nihil obstat filium illegitimum fieri Vicarium aut Capellanum in Ecclesia accessoriè vnita, absque obligatione ministrandi in Ecclesia principali, cuius Rector sit pater eius. Secus autem est, si beneficia, vid. ecclesiæ parochiales ita sub eodem Rectore vnitæ sint, ut vtraque sit per se ac principalis, tunc si pater in vna est, aut fuit Rector, vel aliter beneficiatus, tunc filius eius illegitimus nõ poterit ex officio ministrare. Ita Cardinales apud Ioan. Gallemart, cit. c. 15. & Garciam num. 62. 65.

His tribus positis conditionibus seu requisitis, constitutio prohibitiua tria continet. Primum. Quod filio clerici beneficium qualecunque conferri non possit. Et debet

hoc intelligi de beneficio etiam manuali, atque commenda temporali. Alterum. Quod filius Clerici in ea ecclesia quouis modo ministrare permittendus non sit. Quod intelligi debet ex officio, ut videl. Cooperatorem, vel sacellanum agat pro stipendio seu salario sibi constituto. Sed quod neque Sacristæ, vel Cantoris officio in ea ecclesia fungi possit, Cardinal. declararunt, cit. c. 15. Tertium. Quod pensionem aliquam ex fructibus eius beneficij, quod pater obtinet, vel obtinuit, filius consequi non possit.

- 4 Porro his addendo prohibet Tridentin. Concil. eod. c. 15. in fine; ne in fraudem supra dictæ constitutionis resignationes reciproce in fauorem filiorum à parentibus Clericis fiant. Necessè tamen est, ut aliqua pactio inter renuntiantes interueniat, & nõ ex mera voluntate, aut ex gratitudine aliquis renuntiet filio eius, qui sibi aut cognato suo antè renuntiarat, uti videre licet apud Nauar. lib. 1. consil. 10. de renunt. edit. 2. Exempli causa: Titius Parochus parochiam suam renuntiavit in fauorem Caij, qui est filius Sempronij Rectoris alterius Parochiæ: Iste Rector post duos, vel tres annos Parochiam suam, nulla præcedente resignandi obligatione, renuntiat in fauorem Seij, qui est filius illegitimus Titij, valida & Trident. Concil. non repugnans hæc renuntiatio iudicari debet.

- 5 NOTANDVM II. Literæ papales subreptiæ sunt, præsertim beneficiales, si impetratæ sint tacita veritate, quæ si Pontifici narrata, & cognita fuisset, nequaquam gratiam fecisset, aut beneficium contulisset, vel cõferri mandasset. c. eum aded, 17. c. super literis, 20. de reser. Cæterum si Papa proprio motu, & ex certa scientia conferat ac mandet conferri beneficium Titio, qui Clerici filius est, tamen illud olim à patre eius obtentum fuerat, validum est rescriptum, & executioni mandandum. Quia clausula *ex certa scientia* rescripto inserta omnem præsumptionem subreptionis excludit: quin potius præsumi debet, Papam sciuisse impedimentum eius, pro quo scribit, & cum eo dispensare, sicuti docet hic Gl. ver. non obstantibus, & sequitur Anton, & alij, arg. c. si motu, 23. de præb.

in 6. Vel etiam si in specie nesciuerit, voluit tamen dispensare, si canonicum impedimentum Papali potestati qualecunque subit, idque propter adiectam clausulam, nõ obstantibus: sicuti notauit Lopus c. 1. de filijs Presbyterorum in 6. n. 6.

His addendum est; quod Papacum filio sacerdotis facultas dispense, ut post ipsum ministret in eadem ecclesia, quàm ut simul cum patre. Id enim ecclesiæ decori magis repugnat, arg. c. cum decorem, 15. hoc tit. & notat Rebuff. in praxi, tit. de dispens. super defectu natal. n. 31.

CAPITVLVM III.

Præsentium.

Filius sacerdotis non potest suscipi ad ministerium Ecclesiæ, cui pater eius præfuit: Et, si susceptus est, inde amouendus est.

CAPITVLVM IV.

Conquerente.

Si constat, quod pater Richardi, ex ipso illegitimè nati, in ecclesia beneficium aliquod, v. g. personatum obtinuit, non potest Richardus vel idem, vel aliud in eadem ecclesia beneficium habere, aut retinere.

CAPITVLVM V.

Veniens.

PARAPHRASIS.

Nicasius Clericus ab Episcopo suo Presbyter ordinatus fuit, & Rector Capellæ S. Leonardi creatus, sed postea ab eodem spoliatus ac deiectus, eò quod pater eius in eadem ecclesia ministrauerit. Quare Nicasius questus est Alexandro III. Qui re intellecta, scripsit ad Episcopum: Si is eo tempore, quo Nicasium presbyterum ordinauit, & Capellæ præfecit, sciuerat, patrem eius in eadem ecclesia ministrasse, cum